

**FUNDACJA
TOGATUS**
PRO BONO

PORADNIK I/2021

OCHRONA PRAWNA PRACOWNIKA NA WYPADEK UTRATY PRACY

Zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, finansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Mieleckiego.

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI
www.ms.gov.pl

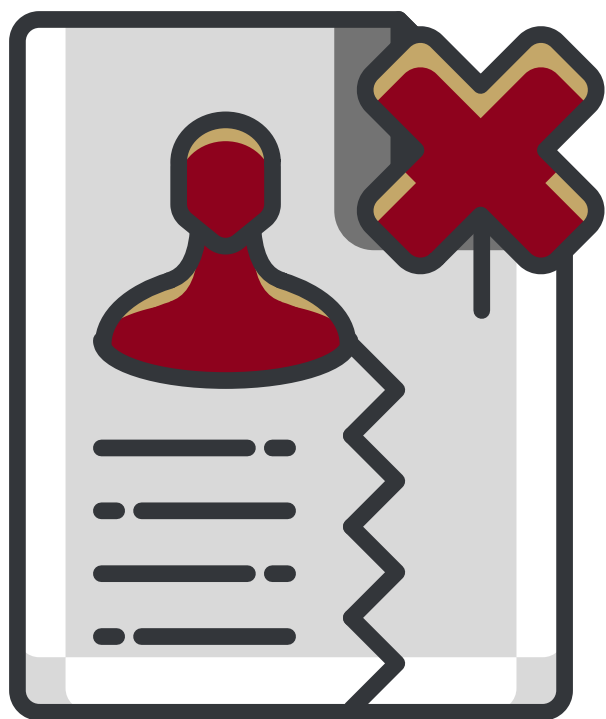
**FUNDACJA
TOGATUS**
PRO BONO

W związku z trwającą już drugi rok pandemią COVID-19 i wynikających z niej trudności gospodarczych, istotnego znaczenia nabiera kwestia gwarancji prawnych związanych z pracą (tzw. stosunkiem pracy). Jakkolwiek na chwilę obecną wskaźnik bezrobocia w Polsce wciąż utrzymuje się na relatywnie niskim poziomie – wedle danych EUROSTATU w lutym 2021 r. wynosił on 3,1% (przy średnim bezrobociu na poziomie 7,5% w całej Unii Europejskiej), to nie można zakładać, że jego wzrostu nie doświadczymy w kolejnych miesiącach.

Ekonomiści na początku roku wskazywali (np. raport analityków Banku Ochrony Środowiska), że przy założeniu stopniowego odchodzenia od restrykcji epidemicznych w kwietniu br. oraz silniejszego wpływu w tym miesiącu pozytywnych efektów sezonowych (wzrost zatrudnienia w cieplejszej części roku) można oczekiwać spadku bezrobocia w II kwartale 2021. Jednocześnie wskazują oni, że w kolejnych miesiącach mogą ujawnić się negatywne skutki wygasania pomocy publicznej dla przedsiębiorców, co w konsekwencji może doprowadzić do jego wzrostu w II połowie 2021 r.

Opracowaliśmy dla Państwa krótki folder poświęcony podstawowym instrumentom ochrony prawnej na wypadek utraty zatrudnienia. Dla zapewnienia bardziej przystępnej formy informacje teoretyczne powiązane są z wzorami i praktycznymi wskazówkami. Zachęcam do lektury!

Zapraszamy do lektury.

Możemy wyróżnić następujące rodzaje umów o pracę:

- umowa o pracę na czas określony, w tym szczególnie jej rodzaj – umowa na zastępstwo,
- umowa o pracę na czas nieokreślony,
- umowa o pracę na czas wykonania określonej pracy.

Każdą z powyższych umów może poprzedzać umowa o pracę na okres próbny, której czas trwania nie może przekraczać okresu 3 miesięcy.

UMOWA O PRACĘ MOŻE ZOSTAĆ ROZWIĄZANA W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB:

- na mocy porozumienia stron,
- przez oświadczenie jednej ze stron z zachowaniem okresu wypowiedzenia (rozwiązanie umowy za wypowiedzeniem),
- przez oświadczenie jednej ze stron bez zachowania okresu wypowiedzenia (rozwiązanie umowy bez wypowiedzenia),
- z upływem czasu, na który była zawarta.

Zapamiętaj !!!

Okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony oraz łączny okres zatrudnienia na podstawie umów o pracę na czas określony, zawieranych między tymi samymi stronami zgodnie z przepisami Kodeksu Pracy, nie może przekroczyć 33 miesięcy, a łączna liczba tych umów może wynieść maksymalnie 3 umowy.

Przepisy prawa różnicują długość okresu wypowiedzenia w zależności od okresu zatrudnienia u danego pracodawcy.

OKRES ZATRUDNIENIA

Zatrudnienie krótsze niż 6 m-cy

Zatrudnienie minimum 6 m-cy
ale krócej niż 3 lata

Staż pracy dłuższy niż 3 lata

DŁUGOŚĆ OKRESU WYPOWIEDZENIA

2 tygodnie

1 miesiąc

3 miesiące

W przypadku umowy zawartej na okres próbny terminy wypowiedzenia są krótsze:

OKRES ZATRUDNIENIA

Umowa na okres krótszy niż 2 tygodnie

Umowa na co najmniej 2 tygodnie lecz
krócej niż 3 miesiące

Umowa na okres 3 miesięcy

DŁUGOŚĆ OKRESU WYPOWIEDZENIA

3 dni robocze

1 tydzień

2 tygodnie

Wypowiedzenie umowy o pracę. Odwołanie od wypowiedzenia umowy o pracę do Sądu Pracy.

Przepisy prawa pracy przewidują szczególnie, „wzmocniony”, tryb ochrony umów o pracę zawartych na czas nieokreślony - czyli takich umów, gdzie nie jest wskazywana data graniczna, do kiedy umowa obowiązuje.

WAŻNE....

Wypowiedzenie umowy o pracę na czas nieokreślony dla swojej ważności wymaga dwóch podstawowych elementów:

- 1)wskazania przyczyny uzasadniającej wypowiedzenie umowy,
- 2)pouczenie o prawie pracownika do złożenia odwołania od wypowiedzenia do Sądu Pracy.

TERMIN NA ZŁOŻENIE WYPOWIEDZENIA DO SĄDU PRACY TO 21 DNI OD DATY DORĘCZENIA PISMA ZAWIERAJĄCEGO OŚWIADCZENIE O WYPOWIEDZENIU UMOWY O PRACĘ. DLA OBLICZANIA TERMINU 21 DNI DO JEGO BIEGU NIE WLICZA SIĘ DNIA SAMEGO ZDARZENIA (TJ. DNIA DORĘCZENIA WYPOWIEDZENIA).

PRZYKŁAD:

Wypowiedzenie umowy o pracę otrzymałem pocztą w dniu 9 kwietnia 2021 r. Pierwszym dniem biegu 21-dniowego terminu jest 10 kwietnia 2021 r. (dnia samego odebrania terminu nie traktujemy jako „dnia pierwszego”). A zatem – termin 21 dniowy upłynie z końcem dnia dwudziestego pierwszego, czyli w piątek 30 kwietnia 2021 r. Oznacza to, że najpóźniej w tym dniu o godzinie 23:59 trzeba nadać odwołanie do Sądu Pracy w czynnym całodobowo Urzędzie Pocztowym (oczywiście lepiej zrobić to wcześniej 😊)

JEŻELI TERMIN 21 dniowy upływa w dniu ustawowo wolnym od pracy (np. w tym roku 5 KWIETNIA 2021 r. – PONIEDZIAŁEK WIELKANOCNY) – wtedy ostatnim dniem terminu jest pierwszy następujący po tym dniu dzień roboczy – we wskazanym przykładzie byłby to wtorek 6 KWIETNIA 2021 r.

Zapamiętaj !!!

Powyższe terminy dotyczą wypowiedzenia umowy o pracę, co jest jednostronnym oświadczeniem jednej ze stron (zazwyczaj pracodawcy). Niezależnie od tego, umowę o pracę można rozwiązać za porozumieniem, w którym określa się, do kiedy pracownik ma świadczyć pracę dla dotychczasowego pracodawcy.

Wzór odwołania do Sądu Pracy od wypowiedzenia umowy na czas nieokreślony.

Warszawa, 22 kwietnia 2021 r.

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy
VII Wydział Pracy i Polityki Społecznej
ul. Marszałkowska 82
00-517 Warszawa

Powód: Jan Kowalski, zam. ul. _____, kod/miejscowość __, PESEL _____

Pozwany: ABCiD Sp. z o.o., siedziba ul _____, nr KRS _____

Wartość przedmiotu sporu: 36.000 zł

(komentarz – Pan Jan miał umowę na czas nieokreślony, zarabiał 3.000 zł brutto miesięcznie – Wartość przedmiotu sporu to zatem jego wynagrodzenie brutto za okres 12 miesięcy).

POZEW

o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne

Na podstawie art. 264 § 1 KP składam odwołanie od wypowiedzenia umowy o pracę zawartej w dniu 1 czerwca 2015 r. z ABCiD Sp. z o.o. – dotyczy odwołania z dnia 26 marca 2021 r., które otrzymałem Poczta w dniu 1 kwietnia 2021 r. (komentarz: pamiętaj o terminie – w tym przykładzie Jan Kowalski składa odwołanie w ostatnim dniu 22 kwietnia 2021 r.). Ponieważ nie mam wykształcenia prawniczego ani wiedzy o prawie, a nie stać mnie na wynajęcie adwokata albo radcy prawnego, wnoszę, aby Sąd przyznał mi pełnomocnika z urzędu i zwolnił od kosztów postępowania w całości (komentarz – jeżeli Sąd się nie zgodzi, będziemy musieli zapłacić opłatę od pozwu: 5% od wartości przedmiotu sporu = 1.800 zł (36.000 x 5%). Nie wiemy jaka będzie decyzja Sądu, a jeśli będzie niekorzystna to dostaniemy 7 dni na zapłacenie tej kwoty pod rygorem odrzucenia pozwu, niestety musimy mieć małą „rezerwę” ☹ Co do adwokata z urzędu, pamiętaj o wypełnieniu formularza oświadczenia majątkowego i podpisaniu go – formularz znajdziesz na stronie www każdego Sądu lub dostaniesz w samym Sądzie w biurze obsługi interesanta).

W związku ze złożeniem niniejszego pozwu, wnoszę o:

- 1) uznanie dokonanego wypowiedzenia za bezskuteczne,
- 2) nałożenia na podstawie art. 4772 § 2 KPC na stronę pozwaną obowiązku dalszego mnie zatrudniania do czasu prawomocnego rozpoznania sprawy (wniosek o zabezpieczenie);
- 3) jeżeli upłynął już okres wypowiedzenia umowy o pracę – przywrócenie powoda do pracy na poprzednich warunkach i zasądzenie wynagrodzenia za okres pozostawania bez pracy, zgodnie z przepisami Kodeksu pracy,
- 4) w razie spełnienia przesłanek ustawowych – wydanie wyroku zaocznego,
- 5) rozpoznanie sprawy pod nieobecność Powoda,
- 6) przeprowadzenie dowodu z załączonych do pozwu dokumentów,
- 7) zobowiązanie pozwanego do przedłożenia akt osobowych powoda, ewidencji czasu pracy za okres od 1 czerwca 2015 r. do dnia wypowiedzenia umowy o pracę (26 marca 2021 r.), na następujące okoliczności: okres przebywania powoda na zwolnieniach lekarskich, wykazu zatrudnienia pracowników u strony pozwanej od 1 czerwca 2015 r. do dnia wniesienia pozwu – jest to dowód na okoliczność, że rzekoma absencja powoda nie wpłynęła na konieczność zatrudnienia innych pracowników oraz przedstawienia zaświadczenia o wysokości otrzymywanego wynagrodzenia (liczonego jak za urlop wypoczynkowy) na wypadek zasądzenia wynagrodzenia za okres pozostawania bez pracy,

8) na podstawie art. 187 § 1 pkt 3 KPC oświadczam, że podjęto próbę mediacji, na dowód czego przedkładałam protokół z jej przebiegu. Postępowanie mediacyjne nie zakończyło się zawarciem porozumienia (komentarz: napisać to koniecznie, oczywiście jest „logiczne”, że skoro wnosimy pozew, to mediacja nic nie dała, ale KPC wymaga wpisania takiego wyraźnego oświadczenia, że mediacja się nie udała).

Uzasadnienie

Byłem zatrudniony jako pracownik u pozwanego na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony zawartej dnia 1 czerwca 2015 r. Na podstawie umowy świadczyłem pracę w charakterze sprzedawcy w należącym do pozwanego sklepie „Zdrowa Żywność” adres Al. Jerozolimskie... lok.... Właściwość Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy określiłem w oparciu o adres mego zakładu pracy (Pamiętaj!!! W sprawach z zakresu prawa pracy sąd pracy to co do zasady sąd rejonowy, w którego okręgu jest siedziba pracodawcy, ale jeżeli byłoby to utrudnione – np. siedziba za granicą, pozywamy do sądu, w którego okręgu praca była lub miała być wykonywana, względnie sąd, w którego okręgu znajduje się zakład pracy). Moje wynagrodzenie miesięczne brutto w chwili wypowiedzenia mi umowy o pracę wynosiło 3.000 zł brutto.

Pozwany pismem z 26 marca 2021 r. doręczonym mi dnia 1 kwietnia 2021 r. wypowiedział mi umowę o pracę. W uzasadnieniu wypowiedzenia wskazano, że jego podstawą są „wielokrotne spóźnienia do pracy i absencje”.

Dowód: wypowiedzenie umowy o pracę.

Z wypowiedzeniem umowy o pracę nie mogę się zgodzić z uwagi na to, że podane uzasadnienie jest nieprawdziwe. Niezależnie od wniosku dowodowego z pkt 7 pozwu, wnoszę o dowód z dokumentów – listy obecności pracowników w zakładzie pracy. Z dokumentu tego wynika niezbicie, że stawiałem się w zakładzie pracy punktualnie o godz. 11:00, opuszczałem go po zamknięciu godz. 19:00. Większych absencji w związku ze zwolnieniami lekarskimi nie było. Dodatkowo wnoszę o przesłuchanie następujących świadków – byłych pracowników pozwanego, na okoliczności takie jak realizacja przeze mnie obowiązków służbowych, punktualność, w jakich godzinach wychodziłem z pracy, czy opuszczałem zakład pracy bez zgody przełożonych w godzinach pracy.

Dowód: świadek Adam Nowak, zatrudniony u pozwanego od .. do ..., adres świadka

W związku z powyższym, pozew jest uzasadniony.

Jan Kowalski

Dowód:

1. odpis pozwu i załączników (komentarz, czyli pozew wysyłamy w 2 egzemplarzach z załącznikami – jeden dla Sądu, drugi dla pracodawcy-pozwanego, sobie zachowujemy egzemplarz ad acta)
2. umowa o pracę
3. dokument wypowiedzenia o pracę
4. protokół z przebiegu mediacji
5. formularz oświadczenia majątkowego (dotyczy wniosku o adwokata z urzędu).

USTAWA Z DNIA 20 KWIETNIA 2004 R. O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY (DZ. U. Z 2019 R. POZ. 1482).

Art.1 ust. 1 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482)

„Ustawa określa zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.”

Komu przysługuje zasiłek dla bezrobotnych ?

Zasiłek dla bezrobotnych może otrzymać osoba, która zarejestruje się w powiatowym urzędzie pracy. Warunkiem otrzymania świadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy jest co najmniej roczny staż pracy i wykazanie, że pracownik przepracował minimum 365 dni w ciągu 18 miesięcy poprzedzających rejestrację w urzędzie pracy. Dodatkowo wnioskujący musi udowodnić, że za swoją pracę otrzymywał co najmniej minimalne wynagrodzenie, od którego były odprowadzane składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, w 2021 r. jest to kwota **2 800 zł brutto**.

Jak zarejestrować się w urzędzie?

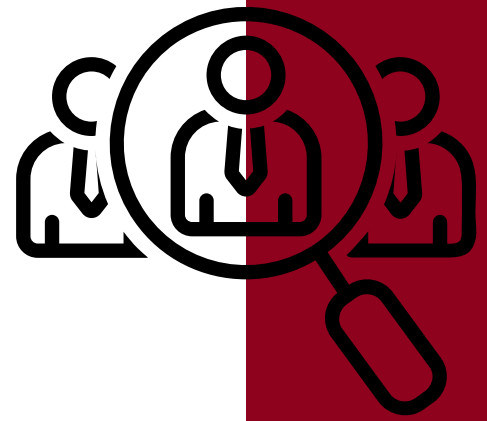
W urzędzie pracy można online, korzystając ze strony <https://www.praca.gov.pl> lub zgłaszając się osobiście w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Kto może otrzymać zasiłek?

Zasiłek dla bezrobotnych przysługuje tym, którzy przepracowali w ciągu 18 miesięcy poprzedzających rejestrację jako osoba bezrobotna minimum 365 dni. Do okresu zatrudnienia nie są wliczane okresy przebywania na urlopach bezpłatnych, jeżeli trwały dłużej niż 30 dni. We wskazany staż pracy zalicza się okres urlopu wychowawczego, odbywania zasadniczej służby wojskowej oraz przebywania na rencie z tytułu niezdolności do pracy. **Zasiłku dla bezrobotnych nie otrzymają osoby, które po zarejestrowaniu się jako bezrobotni zostali skierowani przez PUP na szkolenie, staż lub przygotowanie zawodowe, ale nie skorzystały z oferty urzędu.** Dodatkowo, na zasiłek nie mogą liczyć Ci którzy do pół roku wstecz rozwiązali stosunek pracy za wypowiedzeniem lub za porozumieniem stron a także zostali zwolnieni dyscyplinarnie. Zasiłku nie otrzymają Ci którzy otrzymali odszkodowanie za skrócenie okresu wypowiedzenia. Wyjątek stanowi porozumienie stron zawarte w związku z upadłością pracodawcy, likwidacją etatów.

PAMIĘTAJ !!!

Przed pójściem do Urzędu Pracy przygotuj wszystkie dokumenty dotyczące dotychczasowego zatrudnienia, dokumenty poświadczające wykształcenie, świadectwa pracy.

ILE WYNOSI ZASIŁEK DLA BEZROBOTNEGO

Podstawowa kwota zasiłku dla bezrobotnych w 2021 roku wynosi: od 1 września 2020 do odwołania: 1200 zł brutto przez pierwsze 90 dni i 942,30 zł w kolejnych okresach świadczenia.

Wysokość świadczenia dla osób bezrobotnych wypłaca przez PUP uzależniona jest od stażu pracy. I, tak:

1. Zasiłek w wymiarze 80 proc. świadczenia otrzymają osoby, których staż pracy nie przekracza 5 lat;
2. Zasiłek podstawowy 100 proc. świadczenia przysługuje osobom, których staż pracy mieści się w przedziale od 5 do 20 lat na rynku pracy
3. Zasiłek podwyższony w wysokości 120 proc. dostaną z PUP bezrobotni, którzy przepracowali ponad 20 lat

Urząd Pracy – jego zadania i funkcje

Zacznijmy od tego czym tak właściwie jest urząd pracy. Jest to instytucja, która zajmuje się w szczególności badaniem rynku pracy. Zajmuje się również pośrednictwem dla osób szukających pracy oraz udziela informacji osobom, które są bezrobotne. W Polsce funkcjonują powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy. Nie są one jednak ze sobą powiązane pod względem podległości i realizują odmienny zakres zadań.

Urzędy pracy odpowiadają również za działania związane z aktywizacją osób bezrobotnych. W szczególności dofinansowują szkolenia prowadzone dla osób bezrobotnych, które chcą zwiększyć bądź zmienić swoje kwalifikacje zawodowe.

Powiatowy Urząd Pracy w naszym powiecie:

**Powiat Mielecki - Powiatowy Urząd Pracy w Mielcu,
ul. Chopina 16A, 39-300 Mielec,
Tel.: +48 17 788 00 50,
<http://mielec.praca.gov.pl/>**